

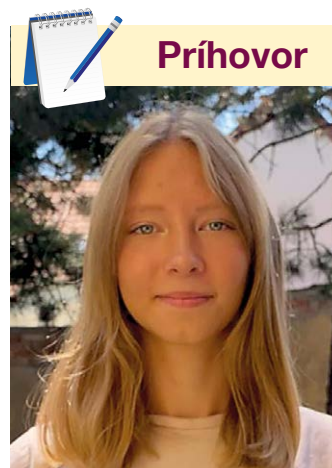

Foto: Peter Chvostek

My a globálne otepľovanie

Určite ste už aspoň raz počuli o globálnom otepľovaní. Ale viete, čo to vlastne je? Ide o proces, ktorý zásadne ovplyvňuje zmenu klímy našej planéty Zem. Hlavnou príčinou sú emisie skleníkových plynov, predovšetkým oxidu uhličitého a metánu. Ich hromadenie v atmosfére spôsobuje vznik skleníkového efektu. Väčšina týchto emisií pochádza z procesu spaľovania fosílnych palív počas výroby energie. Vyššie teploty spôsobujú aj intenzívnejšie búrky a iné formy

extrémneho počasia. Rozrastajú sa púšte a lesné požiare sú čoraz častejšie a silnejšie na celom svete. Otepľovanie na Arktíde spôsobuje topenie ľadovcov a úbytok morského ľadu, čo vedie k zvýšeniu hladiny oceánov. Ale ako tomu môžeme predísť? Zmenu klímy nezapríčinili ľudia, iba ju urýchlili, preto je možné ju spomaliť, no nie úplne zastaviť. Ale možností ako ju spomaliť, tak tých je veľa. Zmenu klímy môžeme zmierniť znížením emisií skleníkových

plynov, využívaním obnoviteľných zdrojov energie, cestovaním hromadnou dopravou, ale

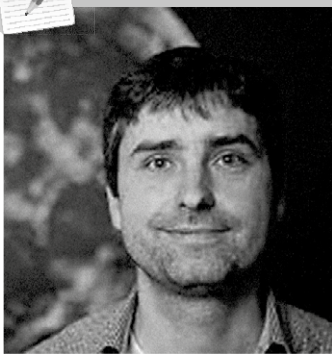
aj obmedzením odpadu a dostatočnou recykláciou. Mnohí ľudia hľadajú náhradné riešenia bežných potrieb, aby čo najviac znížili svoju uhlíkovú stopu. Ale niektorých to vôbec netrápi. Niekedy aj maličkosti ako používanie látkových tašiek namiesto plastových, šetrenie jedlom, alebo vyššie spomenutá recyklácia odpadu môžu Zemi (a tým nám všetkým) pomôcť prežiť. Preto považujem za dôležité hovoriť o tejto téme. Neskrývajte sa pred ňou.

Adela Marková

Foto: archív A. M.

Už vieme aké je to byť redaktorom/redaktorkou... / Workshop vo farebnej BIBIANE / Ako sa Gru zloduchom stal / Dva festivaly, ktoré by ste určite mali (s)poznať! / Kúzlo skejtbording-u / Svetové úspechy na Svetových hrách

Prednáška

Prečo a ako vznikol vesmír, hviezdy a planéty?

Počuli ste už o „veľkom tresku“? Nie, nemáme na mysli známy americký seriál nazvaný *The Big Bang Theory*, ale zrod samotného vesmíru. Ak nie, tak doc. RNDr. Juraj Tóth, PhD. vám objasní všetko zásadne ohľadom tejto málo preskúmanej problematiky počas budúcotýždňovej prednášky. Je totiž vyštudovaný astronóm a astrofyzik, ktorý pôsobí ako pedagogický a vedecký pracovník na Katedre astronómie, fyziky Zeme a meteorológie Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK. Vo výskume sa zameriava na fyziku meteorov a interakcie meteoroidných telies s atmosférou, štúdium meteoritov ako aj vývoj nových širokouhlých zobrazovacích astronomických prístrojov AMOS na pozorovanie meteorov a ich spektier. Je vedúci projektu celosvetovej siete AMOS na sledovanie meteoroidných telies, člen Medzinárodnej astronomickej únie IAU a vice-prezident Medzinárodnej meteorickej organizácie IMO. Medzinárodná astronomická únia po ňom pomenovala asteroid (24976) Jurajtoth. V súčasnosti je prodekan pre vedu, výskum a medzinárodné vzťahy na FMFI UK – Matfyzu.

-red-

Navštívili sme rastlinnú ríšu v Botanickej záhrade

Botanická záhrada je čarovný kúsok prírody v našom hlavnom meste. Je totiž vysunutým pracoviskom Univerzity Komenského v Bratislave. Vedci a vedkyne sa v nej starajú o rôzne druhy rastlín, ktoré taktiež skúmajú a snažia sa ich aklimatizovať na naše zemepisné podmienky. Botanická záhrada bola založená už v roku 1942, tým pádom oslavuje okrúhle 80. narodeniny. V záhrade sa môžete poprechádzať ako napríklad v parku, je tu niekoľko altánkov a lavičiek. Počas horúcich letných dní tu

nájdete i tieň, no najmä sa zoznámite s rôznymi rastlinami – s kaktusmi, s trvankami, či letničkami. Ale aj s takými, ktoré u nás, vo voľnej prírode bežne

nenájdete, iba v skleníkoch Botanickej záhrady. V slnečných dňoch je najlepšie si zobrať so sebou deku a oddychovať.

Emma Šprochová

Workshop vo farebnej BIBIANE

Ďalšou zo sprievodných aktivít DUK-u bol workshop v BIBIANE – v Medzinárodnom dome umenia pre deti, ktorý sa nachádza len jednu minútu od Dómu sv. Martina. Po príchode sme sa s nadšením vydali ob-

javovať tunajšie zaujímavé výstavy. Jednou z nich bola výstava *Od hračky po hračku*, v ktorej bolo možné vidieť rôzne hračky, od plyšových medvedíkov po drevené koníky. Ďalej sme si prezreli vystavené knihy

zo súťaže o *Najkrajšiu knihu Slovenska 2021*. Videli sme aj výstavu *Hravá hlava* podľa knihy *Hlava v hlavě* od českých autorov Davida Böhma a Ondřeje Buddeusa. Následne sme hádali postavičky z animovaných rozprávok podľa rozmazaných obrázkov. Prehliadku sme ukončili po tom, ako sme dostali priestor na naše otázky k výstavám a aktivitám.

Dominik Daniel Machel

Už vieme aké je to byť REDAKTOROM/REDAKTORKOU...

Predminulý piatok (15. 07. 2022) sa konal vynikajúci workshop a exkurzia v budove TA3. Dostali sme tak jedinečnú príležitosť vidieť, ako funguje svet spravodajskej televízie. Mohli sme si prezrieť štúdio, maskérňu, réžiu, kostýmerňu, a mnoho ďalších, pre verejnosť neznámych miestností.

Vyskúšali sme si, aké je to byť redaktorom/redaktorkou a mohli sme aj vidieť ako prebieha nakrúcanie správ v živom prenose. Keď sme boli v oddelení spravodajstva, prítomní žurnalisti a žurnalistky nám ukázali ako to tam chodí, ale i to, ako je celá miestnosť rozdelená. Dokonca sme sa ich opýtali aj zopár otázok.

Kristína Toporová a Adela Marková

Dva festivaly, ktoré by ste určite mali (s)poznať!

S príchodom pretrvávajúceho teplého a slnečného počasia prichádzajú na rad (medzi inými letnými kultúrnymi záležitosťami) aj obľúbené festivaly – filmové, tanečné, divadelné, či hudobné, ktoré by by sme mohli (oprávnene) označiť za tie najpopulárnejšie z nich.

Festival plný pohody

Pohoda je najväčší hudobný festival na Slovensku. Už tradične sa koná zväčša prvý júlový týždeň. Tento rok prebiehal od 07. 07. do 09. 07. 2022 na trenčianskom letisku. Na tohtoročnej Pohode sa ukázalo okolo 30 000 ľudí a jednou z návštevníčok som bola aj ja. Súčasťou Pohody nie sú len hudobné koncerty, ale aj rôzne diskusie, čítanie, alebo zábavné atrakcie ako autodrom či korčuľovanie. Raz a znova bolo na festivale zabezpečené vynikajúce občerstvenie – mali ste na výber od wafli, cez churros až po tradičné slovenské jedlá. Ak ste mali chuť, mohli ste si dokonca zahrať aj stolný futbal alebo na povestnom klavíri, ktorý bol umiestnený v slnečnicovom poli. Ani tento rok na Pohode nechýbali stand-up komici. Jednoznačne sa mi najviac páčili Lužina a Szatmary.

Kristína Toporová

Prvý Lovestream

Lovestream festival (plný svetových speváckych hviezd) odštartoval toto leto aj na Slovensku. Pod holým nebom na štadióne Tehelné pole. Moja staršia sestra mi darovala vstupenky a umožnila mi byť súčasťou tohto veľkolepého festivalu. Tešila som sa najmä na moju najobľúbenejšiu popovú speváčku – Dua Lipa. Koncert sa konal v sobotu a počasie nám naozaj prialo. Pred koncertom som si dookola púšťala jej pesničky a učila sa texty naspamäť. Ten zážitok mám stále v sebe. Ale na Lovestreame vystupovali aj

iní speváci a speváčky s podobným štýlom hudby ako napríklad Adam Pavlovčin, Rare Americans, Zoe Wees, Zara Larsson alebo Lost Frequencies.

Ester Lörincová

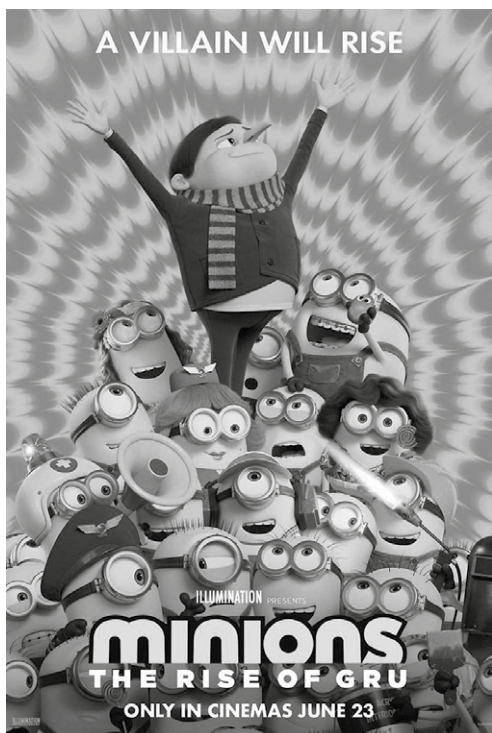

Foto: lovestream.sk

Foto: yourope.org

Považujete sa za filmových fanúšikov a fanúšičky?

Naše dve redaktorky – Ester a Kika – vám prinášajú svoje impresie a kuriozity z filmového univerza.

Ako sa Gru zloduchom stal

Všimli ste si, že na konci prvého letného mesiaca (tot' 30. 06. 2022) sa objavil v slovenských kinách nový film s názvom *Mimoni: Zloduch prichádza* (angl. *Minions: The Rise of Gru*)? Ide o pokračovanie veľmi populárneho animovaného filmu *Mimoni* (angl. *Minions*) z roku 2015. V druhej časti Mimoni na-

razia na ich budúceho vedúceho, takzvaného Grua. Vďaka Mimoňom postavil svoje prvé laboratórium a skonštruuje svoju prvú zbraň. Gru sa totiž chcel stať zloduchom, a keď nadišla príležitosť pripojiť sa ku Šialenej šestke, (keďže Šialená šestka prišla o jedného člena) neváhal a prišiel na casting, kde sa mu vysmievali kvôli jeho veku. Gru bol nešťastný a chcel dokázať, že vie byť zloduchom, a preto ukradol talizman jednej zo „superzlodušiek“. Šialená šestka chcela talizman naspäť, vydali sa za ním, avšak Grua chytil niekto iný skôr – vyhodенý člen Šialenej šestky – Wild Knuckles. No, ako film skončil zistíte sami.

Kristína Toporová

Nečakaná „zábava“

Disneyland skrýva ohromné a strašidelné tajomstvá. V roku 2007, počas jazdy na horskej dráhe, vysypala jedna žena do okolia neznámu bielu látku. Po zatknutí tvrdila, že išlo len o detský púder. Zamestnanci však mali podozrenie, že že-

na do okolia rozprášila ľudské pozostatky. V 90. rokoch boli v Disneylande zaznamenané desiatky podobných prípadov, keď príbuzní rozsypali počas jazdy na horských dráhach popol svojich blízkych. Najčastejšie na dráhe *Strašidelného domu*. V lete roku 1974, počas predsta-

venia novootvorenej atrakcie, spadla zamestnankyňa Debbie Stoneová medzi dve okrúhle pódia. Dve steny ju doslova zlisovali. Návštevníci odchádzali po skončení predstavenia bez toho, aby si uvedomili, že Debbie ich nevyprovádza.

Ester Lörincová

Foto: internet

Kúzlo skejtbording-u

Na Letných olympijských hrách sa súťaží vo veľa rozmanitých športových disciplínach. Vedeli ste, že aj skejtbording (angl. skateboarding) patrí medzi olympijské športy? Predtým sa považoval skôr za oddychovú aktivitu, za hobby, alebo za umenie, ale dnes ho môžeme vidieť už aj na slávnych Letných olympijských hrách.

Skejtbording spočíva v jazdení na skejborde (angl. skateboard) – na doske so štyrmi kolieskami. Prvý skejtbord dokonca vznikol na základe surfu v 50. rokoch 20. storočia. Počas dní, keď nefúkal silný vietor a neboli mohutné vlny, surferi a surferky sa rozhodli vytvoriť niečo, čo by mohli používať aj na bežnej ceste. Neskôr sa skejtbordy natoľko rozšírili, že sa začali používať aj ako dopravné prostriedky. Avšak, keď už niektorých omrzela obyčajná jazda, začali vymýšľať rôzne triky.

Foto: internet

Vznikalo ich čoraz viac a viac, a pribudli aj pravidlá, vďaka ktorým je dnes tento šport na vysokej úrovni.

Adela Marková

Svetové úspechy na Svetových hrách

V roku 2022 sa uskutočnil 11. ročník Svetových hier (World Games), ktoré trvajú už od roku 1981. Tohtoročné Svetové hry sa konali v Birminghame (Alabama, USA), hoci mali byť realizované minulý rok, museli sa presunúť kvôli globálnej pandémie známej ako COVID-19. Zásadné je však poznamenať, že Svetové hry nie sú Olympijské hry, len sú im podobné. Rozdiel tkvie napríklad v tom, že sa v nich súťaží v neolympijských športoch, teda v tých, ktoré nedostali v olympijskom programe miesto. Medzi takéto športy patrí napríklad inline hokej, bowling, orientačný beh, či

biliard. Slovenský olympijský a športový výbor vyslal našich slovenských športovcov a športovkyne na Svetové hry po prvý raz. Vzorne reprezentovali svoju krajinu a vybojovali až štyri medaily. Monika Chochlíková získala zlatú medailu v thajskom boxe po vynikajúcom pôsobení v súťaži kategórie do 51 kg. Ďalšími úspechmi prispeli Alexandra Filipová, ktorej sa podarilo získať striebro v kickboxe, Ingrida Suchánková, ktorá do zbierky medailí pridala bronz z karate a Zuzana Hrašková, ktorá sa v plutvovom plávaní potešila taktiež bronzom.

Dominik Daniel Machel

Foto: internet

HLAVNÍ PARTNERI DUK

PARTNER DUK ONLINE

ORGANIZÁTORI DUK

PARTNERI DUK

Najlepšie domáce potraviny

Nadačný fond Slovenských elektrární v Nadácii Pontis

ZRIAĐOVATEĽ DIVADLA ARÉNA

PROJEKT FINANČNE PODPORILO

MEDIÁLNI PARTNERI DUK

Vydáva: Združenie Maxa Reinhardta, Čajakova 1, 811 05 Bratislava. **Editori:** Dominika Horváthová, Adam Nagy, Michal Onduš.

Redakcia: Matej Ivan, Kristína Toporová, Hanka Halamová, Salome Bočayová, Ester Lörincová, Emma Šprochová, Dominik Daniel Machel.

Grafická úprava: Commercium s.r.o.